

Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 16 серпня 2012 року № 33 (456)

ЯК КОЗАКИ УКРАЇНІ ЗОЛОТО ЗДОБУВАЛИ

Олімпійський чемпіон Василь ЛОМАЧЕНКО під українським стягом

Олімпійський чемпіон Олександр УСИК: гопак на ринзі

Українська збірна завершила Олімпійські ігри – 2012 чотирнадцятим місцем у командному заліку, здобувши двадцять медалей. З них шість – золотих.

Ми сподівалися на 21 нагороду. Насправді їх було б більше, якби судді були об'єктивними до наших олімпійців. Але щоразу, коли в нашого суперника виникали претензії, навіть за нічийного рахунку, суддівський вердикт був не на користь українців. Прикро, та нашій збірній довелося пожинати плоди "успіхів" чинної влади, яка своїм диким кермуванням переконала світ, що з Україною можна не рахуватися. Тож кожна нагорода українцям – на вагу золота. Медалі присуджували нашим спортсменам тоді, коли вже не можна було їх не присудити, бо надто очевидною та переконливою була їхня перемога.

Найщедріший ужинок українські спортсмени зібрали в передостанній день Олімпіади – п'ять медалей. На боксерському турнірі наші хлопці були справжніми витязями. Тріумф Василя Ломаченка із Білгород-Дністровського, який у фіналі переміг корейця з рахунком 19 : 9, разом із збірною святкувала вся Україна. Боксер здобув своє друге олімпійське "золото" – перше мав у Пекіні.

А як ми пишалися українськими козаками – із справжніми запорозькими "оселедцями" на голові – золотим призером Олександром Усиком зі Львова і срібним – Денисом Берінчиком із Краснодона! "Хіба я не козак?" – жартував уродженець Сімферополя Олександр, який нині живе, навчається і тренується в західноукраїнській столиці, та, здобувши остаточну перемогу, ушкварив бойового гопака просто на ринзі. Знай наших, Європо!

Боксери Тарас Шелестюк із Сум і Олександр Гвоздик з Харкова, хоч і були за крок від "срібла", стали бронзовими призерами. Прихильні до господарів рефері присудили переможний бал суперникові Тараса британцю. І хоча перевага Гвоздика на ринзі була очевидною, а рахунок нічийний – 13 : 13, судді віддали перевагу казахському боксерові. Наші подали протест – марно...

Зате усунути від переможного п'єдесталу каноїста Юрія Чебана вже нікому не було під силу. Він упевнено переміг на дистанції 200 метрів, одержав "золото" і почуває себе, як сам каже, "абсолютно щасливим". Утім, нам усім є чим пишатися і радіти: українська команда виступила на XXX Олімпійських іграх гідно, і слабкими наших спортсменів аж ніяк не назовеш.

ОФІЦІЙНО

ОЧИСТИМО ВІТЧИЗНУ ВІД ПІДСТУПНИХ ОРДИНЦІВ

Заява Конгресу Українських Націоналістів з приводу підписання закону "Про засади державної мовної політики"

8 серпня Президент Віктор Янукович скріпив своїм підписом антиукраїнський за суттю, руйнівний для Української Держави за далекосяжними цілями закон "Про засади державної мовної політики" і тим самим поставив себе в один ряд з найлютішими ворогами української нації на кшталт Валуєва.

У нас не було ілюзій щодо "освячення" "гарантом" Конституції цього дикого витвору неосвічених людей: на Банковій тупо виконують волю Москви, хоч якими б блюзнірськими були її забаганки. Нинішня влада поступово перетворює російський шовінізм на свою державну політику. Сьогодні Росія вперше за багатовікову історію агресивної геополітики застосовує нову тактику. Вона намагається окупувати Україну "мирним шляхом" за сприяння продажних сатрапів, у яких за душею немає нічого святого: ні Батьківщини, ні її історії, мови, традицій, культури та й, власне, душі. Вони розглядають державу як територію для торгу і пограбування, не гребуючи віддавати на розтерзання захланних сусідів українські землі, національні багатства і святині.

Чим швидше ми очистимо український політикум від підступних ординців, а наше суспільство – від намулів чужоземної олжі, тим скоріше Україна відновить свою репутацію в очах міжнародної спільноти і як рівноправна країна посяде гідне місце "в народів вольних колі".

Сьогодні українці, як ніколи, повинні мобілізуватися, не опускати руки і не впадати в зневіру. Як наші великі попередники – члени Організації Українських Націоналістів, котрі за складних обставин розбудовували Україну довкола себе, – торувати шлях до утвердження справді Української держави, у якій кожен українець відчуватиме себе господарем у власному домі.

Слава Україні! Героям слава!

Степан БРАЦЮНЬ,
лідер Конгресу Українських Націоналістів

ПОЗИЦІЯ

Віктор ЮЩЕНКО: ЗАКОН ПРО МОВУ ПІДМІНЮЄ ПОНЯТТЯ ТА НЕСЕ ЗАГРОЗУ ДЕУКРАЇНІЗАЦІЇ

Наша мета – об'єднати мільйони патріотів

Ухвалений закон про мови підмінює поняття, надаючи російській мові статус регіональної, та несе загрозу згортання правових підстав для функціонування та розвитку української мови. Про це заявив лідер партії "Наша Україна" Віктор Ющенко в інтерв'ю радіо "Свобода".

"Регіональні мови – це корінні мови, а російська мова не є корінною. У нас підмінено дискусію. Йдеться навіть не про русифікацію – ті 13 областей уже русифіковані – йдеться про деукраїнізацію", – заявив Віктор Ющенко.

"Ми програли, – сказав він. – Програли не тому, що Партія Регіонів перемогла, а тому, що з тих 234-х голосів за мовний закон, 30 – це голоси легіонерів, які прийшли в парламент за списками демократичних сил, з відповідними гаслами, а тепер зрадили національні інтереси України – її мову... Цей закон провели зрадники. Провели новітні "кочубеї", яких є десятки у так званих опозиційних силах".

"Головним викликом для країни є протистояння двох кланів, що за ідеологічним визначенням не ставлять за мету національні інтереси. БЮТ і Партія Регіонів Україну в спокої не залишать", – констатував Віктор Ющенко.

За словами лідера "Нашої України", мета його політичної сили – об'єднати голоси українців, які поділяють ідеї національного відродження та консолідації, принципи демократії та свободи слова та євроінтеграційний курс. "Наша мета – об'єднати мільйони людей навколо патріотичного проекту", – сказав Віктор Ющенко.

Відтак, вибори мають не просто змінити владу, а змінити курс держави на основі чітких систем цінностей.

www.razom.org.ua

СОКРОВЕННЕ

УКРАЇНО,
ТИ МОЯ МОЛИТВА...

Мово рідна, слово рідне,
хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
але камінь має...

Ці поетичні рядки зворушать кожного, хто має в грудях серце, а не камінь, – якої б національності він не був. Особливо, коли звучать вони з вуст дитини, якій разом з материнським молоком ненька наповнювала душу безмежною любов'ю до України, її мови, пісні, звичаю. Те ніжне і потужне почуття до рідної землі, отчого порога супроводжує людину від колиски до могили. Бо якщо ти Людина, якщо пам'ятаєш про рід свій і понад усе дорожиш своєю Батьківщиною, то й тобі судилася її любов. Тож –

За тобою завше будуть
мандрувати
Очі материнські і білява хата.
А якщо впадеш ти чужому полі,
Прийдуть з України верби
і тополі,
Стануть над тобою,
листям затріпочуть,
Тугою прощання душу
залоскочуть.
Можна все на світі вибирати,
сину,
Вибрати не можна тільки
Батьківщину.

Коли незабутній Василь Симоненко писав свої "Лебеді материнства", мабуть, його переповнювало бажання передати свою любов до України грядущим поколінням, передати – як заповіт, як наказ козацького роду, нащадком якого він був. І ми читали та співали "Лебеді..." як молитву і вірили, що Україна – вільна, самостійна – буде. Вірили в її будучність, як вірить паломник, молячись біля Гробу Господнього за спасіння єдиного сина. І коли Україна постала, знову молилися і дякували Всевишньому, що почув нас, і наших "мертвих, живих і ненароджених", які уповали на Нього в надії на кращу долю для Вітчизни.

...Дикі, тупі наїзники стриножили вільного коня та й сміються, що він бігати не може. Звироднілі найманці регочуть над українством. А ми їх, обділених, жаліємо. Що не звідали вони в житті високих почуттів, чистої любові, не зазнали щасливого хвилювання від зустрічі після довгої розлуки з Батьківщиною, трепету від звуків рідної мови, від мелодії призабутої колискової. Вони, ці нещасні манкурти та хохлуїни, дикі люди, свідомі своєї неповноцінності і від того ще лютіші, закинуті азіатчиною на українську землю, так її ненавидять, що хочуть вбити її мову, знищити народ, стерти з його пам'яті саме ймення – Україна. За їхніми дикими оргіями з презирством спостерігає весь світ і дивується нашому терпінню, якому ми знайшли навіть пояснення – про мирний шлях вирішення всіх проблем.

А коли на ваших очах убиватимуть вашу матір, невже ви будете захищати її, лише апелюючи до сумління убивці – вмовляннями, тобто – мирним шляхом?! Ні ж бо, ні!

Ольга ДМИТРЕНКО

МОМЕНТ ІСТИНИ

"МИ НЕ АДРЕСУЄМО ВИМОГ ЧИННІЙ ВЛАДІ – ВОНА ДОВЕЛА СВОЮ АНТИУКРАЇНСЬКІСТЬ. МИ ЗВЕРТАЄМОСЯ ДО УКРАЇНЦІВ..."

ЗАЯВА

Конгресу Українських Націоналістів з приводу посягання на Державні символи України

Після "мовного путчу" мобілізовані Кремлем "чорносотенці" приступили до чергового пункту програми деукраїнізації України – знищення її символіки. Комуністичний кормчий Петро Симоненко хоче змінити Герб і Гімн Української держави, з якими буцімто "зустрічали Гітлера під час війни й убивали безвинних людей", і тому країна "не може існувати" під такими символами.

Облудна брехня завжди була невід'ємною ознакою комуністичної пропаганди, тому ніхто з притомних людей ніколи не сприймав її на віру. Компартійному ватажкові, якщо він володіє бодай натяками на сумління, годилося б покаятися та попросити прощення за десятки мільйонів замордованих його зловісними попередниками людей та публічно зректися одіозних символів – червоного прапора та молота-серпа, під якими коїлися злочини проти людяності, зокрема, відбувалися такі ганебні видовища як спільний советсько-німецький військовий парад 1939 року в Бресті, який символізував "братерську єдність" комуністів і нацистів. Але на таке нема рознарядки з Москви. Тож переконаний у власній безкарності, П. Симоненко паплюжить Державні символи України, за що держава мала б притягнути його до кримінальної відповідальності, – та не за чинної влади. Адже і регіоналів, і комуністів, які вірнопіддано обслуговують кремлівського диктатора та його людиноненависницьку ідеологію російського шовінізму, об'єднує патологічна ненависть до України та українців.

Моральне звиродніння на грунті українофобії штовхає їх на злочини, які вже нині мають багато спільного з етнічними чистками. Адже ні для кого не секрет, що керована Москвою "п'ята колона" у вищих ешелонах державної влади проводить "зачистки" наших дипломатичних представництв від українських патріотів, насичуючи їх проросійськими "фахівцями", а віддані на відкуп російським спецслужбам "наші" силові структури "зачищають" "під Росію" південно-східні області України, особливо вимуштровані – тримають під прицілом Правобережну Україну та Київ.

Тризуб, який є символом України-Руси ще з часів Володимира Великого, і український славень, який стверджує, що "ми, браття, козацького роду" (а не московського!), – від давна викликають люту ненависть російських шовіністів і їхніх найманців місцевого походження. То чи варто дивуватися, що П.Симоненко замахнувся на Державні символи України?

Українська держава повинна покласти край чорним діянням комуністів на нашій землі: законодавчо заборонити діяльність усіх антиукраїнських так званих партій і громадських організацій, а також використання символіки тоталітарного комуністичного режиму, під якою були скоєні найжахливіші в історії цивілізації злочини.

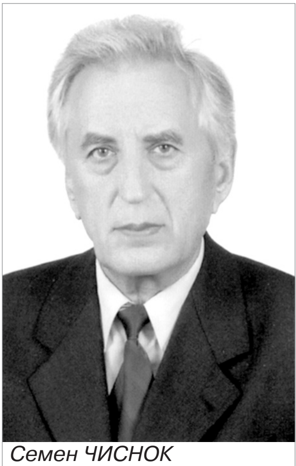
Ми не адресуємо своїх вимог чинній владі: вона довела свою антиукраїнськість. Ми звертаємося до українців: у наших з вами руках – майбутнє нашої нації і держави, майбутнє наших дітей і внуків. Це має усвідомити кожен українець, щоб ідучи на вибори, зробити вибір на користь тих політичних сил, для яких справді Україна – понад усе.

Слава Україні! Героям слава!

Степан БРАЦЮНЬ,
лідер Конгресу Українських Націоналістів

ПОДВИЖНИКИ

АКТИВНИЙ І У 80 РОКІВ

Семен ЧИСНОК

Вісімдесятий день народження зустрів Семен Чиснок, відомий у своєму краї борець за національну ідею, письменник і публіцист, який мешкає в смт Млинів на Рівненщині. Скромний і навіть аскетичний, Семен Чиснок упродовж багатьох літ є взірцем для молоді, для тисяч краян. Він не шукав у житті легких шляхів, не вимолював теплих місць, високих крісел і посад для себе, бо найголовніше для нього – не власне благополуччя, а добро родини і України.

Народився Семен Чиснок 6 серпня 1932 року у селі Поздяч неподалік Перемишля (нині територія Польщі). Був свідком подій національно-визвольної боротьби у 40–50-х роках минулого століття, під впливом яких, власне, і формувалися його життєві цінності та орієнтири. Закінчив Львівський державний зооветеринарний інститут, де здобув фах лікаря ветеринарної медицини. За другою освітою він – педагог, адже згодом отримав диплом ще й Московської педагогічної академії ім. Скрябіна.

Трудова діяльність Семена Чиснока пов'язана із Рівненщиною. Він обіймав посади головного лікаря Бугринської МТС, директора Корецької районної бактеріологічної лабораторії, а згодом – викладача державного технікуму ветеринарної медицини. Повертався, було, Семен Чиснок на рідну Львівщину, де працював головним ветеринарним лікарем Радехівського району, однак згодом його життєвий шлях знову проліг на Рівненщину.

Шанований млинівчанин брав участь у національно-демократичних подіях кінця 80-х – початку 90-х років минулого століття, які увінчалися здобуттям незалежності України. Очолював Млинівську районну організацію Народного Руху України, а згодом – Конгресу Українських Націоналістів. Він одним з перших вивішував синьо-жовті прапори у Млинові, знаменуючи початок Незалежності. Був активним учасником Помаранчевої революції: жив разом з іншими українцями в наметах на майдані Незалежності у Києві, добиваючись чесних результатів виборів Президента. Паралельно з громадсько-політичною діяльністю займався і публіцистичною творчістю: з-під його пера вийшла низка досліджень, які утверджували правду про події національно-визвольної боротьби у 40–50-х роках минулого століття у нашому краї. Опубліковані у європейських виданнях статті "Упирі", "Розгром спецотряда", "Упирі-2" стали "бомбою", яка сколихнула громадськість і зупинила поширення сфальсифікованих штампів радянської доби про націоналістичне підпілля.

Уже у XXI столітті Семен Чиснок видав художньо-документальні повісті "Ціна життя" і "Нескорена нація", у яких на основі фактів і свідчень досліджує трагічні події, які випали на долю українців за часів нацистської та більшовистської окупацій, аналізує перші кроки незалежності нашої держави. Семен Чиснок став співавтором документального фільму "Розрита могила", знятого на Київській кіностудії ім. О.Довженка. Збагачений життєвим досвідом, шанований ювіляр досі займається громадською роботою, продовжує літературну діяльність. І невдовзі до читача надійде ще одна художньо-документальна повість Семена Чиснока – "Історія нескорених".

Ярослав ДАНИЛЬЧУК,
Голова Млинівської районної організації
Конгресу Українських Націоналістів.

СЕРДЕЧНО ВІТАЄМО!

Конгрес Українських Націоналістів сердечно вітає з ювілеєм подвижника національної справи, багатолітнього голову Млинівської РО Конгресу Семена Чиснока, зичить йому міцного здоров'я, успіхів у творчій праці, щастя та добра на многії і благії літа.

Семен Чиснок належить до тих безмежно відданих Україні патріотів, які кожний день свого життя присвятили боротьбі за свободу рідної землі, утвердженню правди про національно-визвольний рух та його лицарів. До когорти останніх належить і наш ювіляр, бо лише людина із шляхетною душею здатна Чином довести вірність великій Ідеї. Ім"я Семена Чиснока стало широко відоме світовій українській спільноті після публікації (18 років тому) його статті "Упирі", яка мала величезний резонанс у суспільстві. Відтоді кожна його публікація була одкровенням для читачів, бо несла правду про Україну та українців. Сподіваємося, що творчий ужинок нашого друга Семена Чиснока буде щедрим на успіхи.

З роси Вам і з води, дорогий ювіляре!

Степан БРАЦЮНЬ,
лідер Конгресу Українськихї Націоналістів

Читайте "Упирі" С.Чиснока на 6-й стор.

Наші корпункти

Вінниця	В'ячеслав Березовський	(067) 258-55-71
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
		8-095-92-66-154
Луцьк	Хомич Іван	(0322) 38-67-63
Львів	Динилиха Ігор	(0512) 49-67-90
Миколаїв	Яценьо Софія	(048) 758-31-13
Одеса	Парфенюк Василь	(050) 171-63-49
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 435-34-34
Рівне	Бідюк Юрій	(0692) 48-79-46
Севастополь	Проценко Володимир	(0652) 29-77-43
Сімферополь	Овчарук Василь	
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

КОМЕНТАР

І ЗНОВУ ПРО МОВУ ТА ЯЗИК,

або Мозолясті "проффесорські" голови

Тарас МАРУСИК

Після того, як відомий "проффесор" підписав недозакон "Про основи державної мовної політики", на цьому тижні пролунала низка заяв, а в Одесі під пильним поглядом пари "голубих", тобто "синіх" нардепів відбулася позачергова сесія міськради. Міський голова О.Костусєв та його партнери славно попрацювали на розкол України, надавши статус регіональної російській мові. На черзі – Крим і Донецька область. Один з авторів цього антиукраїнського документа прогнозує надання такого статусу російській мові в більшості областей за півтора-два місяці – якраз під вибори.

Інший регіонал, "заслужений підрахуй України" Ківалов зізнався в тому, що вони на пару з головним "рускоязичником" України Колесніченком підготували неякісний законопроект. Виявляється, "проффесор найюридичніших наук", який українською читає по складах, був страшенно здивований, коли побачив їхній задрипаний текст під назвою "Закон України "Про основи державної мовної політики" в газеті "Голос України". В коментарі агентству УНІАН він звинуватив редакторський відділ парламенту, Комітет з питань культури і духовності та голову Верховної Ради – чого ж це вони не "відшліфували", не вичитали, технічно не підготували сам текст. Вони ж бо вдвох сильно попітніли над своїм витвором, мозолі на дупах і звивинах натерли, лише техніки не вистачило. "*Цей закон – комплексний, він готувався тривалий час, ним вносяться зміни до більш як 30 нормативних актів.* – розповує він. – *Ми бачили всі ці дрібні неточності і в своїх пропозиціях просили їх виправити і врахувати наші зауваження*".

Різностатеві регіонали кинулися нібито виправляти і начебто враховувати. Одна стверджує, що в "закон" будуть внесені зміни (хоча він щойно з президентської печі), бо норма кількості населення для запровадження регіональної мови (10 відсотків) замала і має бути збільшена вдвічі-втричі – до 20–30 відсотків. Інша збирає "експертів", ділить їх на дві групи, які працюватимуть відповідно над удосконаленням "закону" і розробленням Державної програми всебічного розвитку і функціонування української мови. Одним словом, "всьо чотко".

При цьому нікого не хвилює, що є запитання до самої Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, на яку покликається вся регіонально-районна "проффесура", та її українського перекладу. До речі, варто звернути увагу на те, що в українському законодавстві, як би це парадоксально не звучало, Хартія існує в двох неоднакових назвах. Сам документ на сайті Верховної Ради України має назву: "Європейська хартія регіональних або **міноритарних мов**", а закон, яким Хартію введено в законодавче поле України, називається так: "Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або **мов меншин**". (*виділення моє* – **Т.М.**).

У пояснювальній записці до Європейської хартії регіональних або міноритарних мов її автори підкреслюють, що цей документ захищає саме мови, а не мовні меншини: "*Головною метою Хартії є культурна мета. Вона має захистити й сприяти розвиткові регіональних мов або менших мов, які перебувають під загрозою як європейський культурний спадок*". По суті, цим самим мови поставлено в один ряд з природними реліктами, пам'ятками культури та іншими цінностями, які потребують людської опіки й оборони, адже основна мета Хартії – зберегти Європі мовне розмаїття, бо втрата бодай найменшої мови збіднює все людство.

В преамбулі до Хартії сказано, що захист історичних регіональних або міноритарних мов Європи, декотрим із яких може загрожувати зникнення, сприяє збереженню і розвиткові культурного багатства і традицій Європи, а також наголошено, що захист і підтримка цих мов не повинні здійснюватися на шкоду офіційним мовам і необхідності вивчати їх.

У 2006 році Міністерство юстиції України підготувало "Юридичний висновок" щодо Хартії, ніким досі не скасований. Цитата з висновку буде незайвою: "*Ратифікація Україною цієї Хартії у такому вигляді, як це було вчинено 15 травня 2003 року, об'єктивно спричинила виникнення в Україні низки гострих проблем юридичного, політичного та економічного характеру. Головними причинами цього є і* ***неправильний офіційний переклад*** *тексту документа* ***українською мовою****, який був доданий до Закону про ратифікацію Хартії, і* ***хибне розуміння об'єкта і мети Хартії****… Цей закон передбачає надання захисту саме мовам національних меншин, що прямо* ***суперечить об'єкту та цілям*** *самої Хартії.*

Цілком очевидним є те, що ***російська мова жодним чином не потрапляє під визначення регіональної або міноритарної мови*** *(як його наведено в Хартії), оскільки ця мова використовується в межах території України в багатоманітних функціональних сферах та на надзвичайно широкій території (не в одному географічному просторі). Вона не потребує особливого захисного режиму через загрозу свого зникнення. Навпаки – у багатьох регіонах України вона є домінуючою та навіть такою, що через своє панівне становище загрожує зникненню інших мов, включно з українською*".

Французька дослідниця Івон Больман у своїй книжці "Мовні війни в Європі. Європейська хартія регіональних або меншинних мов" зазначила, що Хартія жодним чином не зможе забезпечити миру в Європі, що "*цей документ є машиною війни, головна мета якого – Франція та її неетнічне розуміння громадянства*". Я б додав, що Росія використовує цей європейський документ теж, як "машину війни", але проти України. І це при тому, що федеративна за конституцією Росія мала б у першу чергу ратифікувати Хартію, та не збирається цього робити. Більше того, заборонила владі Татарстану перевести татарську мову (їхню другу державну) з кирилиці на латиницю, що суперечить духові і букві Хартії, здоровому глуздові та історичній справедливості.

На закінчення наведу один цікавий історичний факт з історії Французької революції. Понад два століття тому, в січні 1790 року, на пропозицію депутата Франсуа-Жозефа Бушета "публікувати декрети Установчих зборів усіма місцевими говірками, якими розмовляють у різних частинах Франції", розпочався переклад нормативних актів. Крім Парижа, були створені бюро перекладів у Бретані, Альзасі, Лотарингії. Новий парламент, Національний Конвент, у 1792 році доручив навіть прискорити переклади. Одначе з огляду на фінансові витрати невдовзі від цього довелося відмовитися. Після цього маятник хитнувся в протилежний бік – відтак не одна голова злетіла з пліч.

НА ЧАТАХ

НЕ СПИ, МОЯ РІДНА ЗЕМЛЯ!

Спікер Володимир Литвин таки підписав так званий мовний закон, чим забив передостанній цвях у домовину української мови. Залишався один крок: вето або підпис Президента Віктора Януковича.

Знаючи "регіональні" симпатії антиукраїнського "гаранта", цей крок можна передбачити. Так і сталося. Вчинив В.Янукович вкрай підступно. Зустрівся з представниками української інтелігенції, а наступного дня підписав антиукраїнський "закон". Тепер навряд чи хтось із українських патріотів, ризикуючи власною репутацією, погодиться на зустріч із таким правителем.

У нас, українців, – одна Батьківщина. І ймення її – Україна. Якщо "проковтнемо" і такий злочин – закон, що позбавляє народу душі, то "п'ятій колоні" залишається зруйнувати лише один рубікон – захопити й розпродати українські чорноземи, землю, попередньо ухваливши для цього відповідний "закон". Далі – зникнення українців, як нації, вони зуміють забезпечити не без допомоги своїх хазяїв. Тоді – ми не господарі на своїй землі, а раби і наймити внутрішніх окупантів. Вони зросли, окріпли на українському хлібі, на історичній крові мільйонів українців, на українській "не своїй землі". Ми самі, власними руками і власною байдужістю, піднесли їх над собою, дозволили їм збагатитися, грабуючи український народ. А тепер вони нас знищують, як націю, як спільноту.

Настав час, коли мовчання рівнозначне злочину. Отож, нагадаю слова пісні –

"Не спи, моя рідна земля. Прокинься, моя Україно..."

Не мовчіть, не спіть, українці! Не чекайте, коли вас покличуть у столицю політики.Приїджайте до Києва підтримати голодуючих за мову, за честь, за славу, за народ! Звертаюся до своїх земляків.Коломияни! Ми завжди, у всі часи відзначались вільнолюбством, патріотизмом, гордістю і незалежним характером!І сьогодні Коломия тримає прапор боротьби за життя нації у столиці! Станемо на захист рідної землі від яничарського потопу!

Чекаємо добровольців – волонтерів на сходах Українського Дому у Києві!

Леся КОЛОМИЙЧУК

КОМУНІСТІВ – ДО СУДУ

"Лідер комуністів Петро Симоненко та його поплічники мають нести відповідальність за злочин, передбачений статтею 338 КК України, що полягає у нарузі над державними символами України", – зазначає голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів Володимир Манько.

"В той час, коли на олімпійських іграх у Лондоні здіймається вверх синьо-жовтий прапор, підвищуючи таким чином авторитет нашої країни у світі і зміцнюючи єдність в українському суспільстві, комуністи виступають за зміну державної символіки України", – продовжує Манько.

Політик звертає увагу, що такими діями КПУ вкотре доводить свою антиукраїнську та антидержавну сутність.

"З подібними заявами комуністи виступають як провокатори, ініціюючи протистояння у суспільстві, аби набрати очки на виборах. Це й зрозуміло, бо запропонувати конструктивну економічну програму вони не в змозі", – каже Манько.

"Позиція Конгресу Українських Націоналістів та наших партнерів з політичного об'єднання "Наша Україна" є незмінною – остаточна декомунізація України, заборона комуністичної ідеології та кримінальна відповідальність за наругу над державними символами України", – підкреслює голова Секретаріату Головного Проводу КУН.

Прес-служба КУН

ПОЗИЦІЯ

Іван ЗАЄЦЬ: "УКРАЇНУ ПІДШТОВХУЮТЬ ДО ЛІНГВІСТИЧНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ"

"Рішення позачергової сесії Одеської міської ради щодо надання російській мові статусу регіональної, а також скликані для ухвалення аналогічного рішення сесії Донецької облради та Кримського парламенту, засвідчують, що режим В.Януковича штовхає суспільство до надзвичайно небезпечної лінгвістичної громадянської війни", – вважає народний депутат України, представник об'єднання патріотичних сил "Наша Україна" Іван Заєць. Він застерігає: "Політика, коли порядок застосування державної мови визначається на місцевому рівні і прямо залежить від меншості, закінчується протистоянням, і, як правило, розвалом держави".

"Оскільки такі рішення місцевих рад йдуть в руслі нелегітимних мовних рішень парламентської більшості і Президента України, то вони також є нелегітимними", – стверджує політик. Натомість він зауважує, що "таке рішення засвідчує інтенсифікацію процесів деукраїнізації України, перезаснування української національної держави на державу з російською політичною і культурною традицією". "Це рішення має відкрити очі й на те, що режим Януковича на шляху до перетворення України на кілька російських губерній готовий витерти з життя усі, крім російської, національні меншини", – заявив депутат.

З огляду на все, Іван Заєць закликав рішуче засудити це рішення як сепаратистське і таке, що підриває єдність суспільства та цілісність держави. Політик також вимагає від Генеральної прокуратури опротестувати це рішення як антиконституційне.

Окрім того, Іван Заєць заявляє про те, що "оскільки підписаний мовний "закон" є не просто виборчою технологією, а замахом на українську націю та базові засади української державності, патріотичні сили повинні вже зараз організувати всебічний опір його запровадженню і зокрема, терміново скликати широкий форум політичних партій і громадських організацій на захист української мови.

www.razom.org.ua

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

"ЧЕХАМ ТАКЕ НІХТО НЕ НАВАЖИВСЯ Б ЗАПРОПОНУВАТИ..."

До Львова Анна приїхала вперше. Ходила вулицями древнього княжого міста й уявляла собі мужнього руського князя, який збудував це місто, а потім захищав його від ворогів. Постояла трохи біля пам'ятника Данилові. Як художниця, мимоволі відзначила огріхи в роботі скульптора. Втім, вони не зіпсували ані загального доброго враження, ані гарного настрою. Поогладала міські мури, на мить уявила, як дружинники метушилися біля бійниць, подивувалася могутності часу й природи, адже колись глибочений і заповнений водою рів під оборонним валом тепер лише натякає, якою надійною обороною він був місту. Та й вали вже не виглядають таки неприступними, хоча стіни на них міцні й надійні. Піднялась на Високий замок, щоб оглянути живу панораму Левового града. Очі зваблювали золото й зелена мідь храмових куполів. Будинки вітально припіднімали їй на зустріч хвацько заламані капелюхи дахів. І вмить їй захотілося знову заплутатися в кам'яному мереживі вузеньких вуличок, почути їх сучасну мелодію й тихий шепіт історії.

На площі Ринок раптом згадала, що один із середньовічних мандрівників описував її як справді величезний ринок, на якому купці з різних куточків світу і різних національностей, що було видно з їхнього одягу й чути з розмови, торгували своїм товаром. Самі ж львів'яни дивували городиною і садовиною. Особливо садовиною, бо саме місто лежало в пишному садовому кільці. Щодо самих плодів, то вони були, як стверджують літописці, нечуваних розмірів. Особливо великими, просто гігантськими були виноградні грона, до речі, край славився як виноробний, та горіхи, величиною з чоловічий кулак. Значить, клімат, подумала Анна, тут був зовсім іншим. Втім, хто знає: теперішня спека, можливо, знову наблизить його до тих часів. Але люди... люди вже зовсім інші. На якусь мить їй навіть здалося, що вона знову в Празі: одяг, музика, ритм життя, молодь з її інтересами й манерами, – все, як у Європі.

– Ось і відкрився мені ще один незнаний, але чомусь такий дорогий шматочок України, – подумала, поспішаючи на поїзд до Чернівців.

Місто Лева ще довго не відпускало її від себе, і в пам'яті зринали, то маленький екскурсійний трамвайчик, то затишна кав'ярня на одній з вуличок, де дівчина-бариста вже зрання варила каву, щоб о 8-ій, відкривши заклад, поставити філіжанку запашного трунку перед першим відвідувачем, то величаво-камерний (треба ж було придумати таке поєднання!) оперний театр.

– Я мушу ще не раз приїхати в це місто, – обіцяла собі, – таке рідне і близьке, де відразу почуваєшся, як вдома, таке європейське і українське водночас.

…Анна Скорко, художниця, нині проживає в Празі. Однак справжнім своїм домом вважає Україну, саме ту Україну, в яку колись боялася їхати, а, щоб зважитись, просила поради й благословення священика-схимника.

– То вже давня історія, – розповідає. – Я народилася в Росії, в сибірському місті Омську. Родина діда, поляки за національністю, була вивезена туди на поселення ще десь у Першу світову війну. Сам дід тоді був ще підлітком. Їх поселили в німецькому селі, що складалося теж з поселенців. За що вивезли? Точно не знаю, бо ця тема в родині завжди була табу, – всі хотіли жити. Бабуся була звичайною селянкою, не грамотною, не красивою. Вона була другою дружиною діда. Від першої (на жаль, не знаю, що з нею сталося) в нього було двоє синів, обидва загинули на фронті в Другу світову. Однак розумом бабусю Бог не обділив: вона не тільки опанувала грамоту, а й вивчилася на бібліотекаря. Народила дідові трьох дітей. З національністю, очевидно, в сім'ї теж були якісь проблеми, однак вголос про це не говорили й уваги не акцентували. Знаю, однак, що дядько мій був записаний поляком, а батько – уже по матері, росіянином. Мама моя походить з центральної смуги Росії, з розкуркуленої купецької сім'ї. В Сибіру опинилася після закінчення інституту.

Я – типова радянська дитина. Школу закінчила в Омську, паралельно навчалася в образотворчій школі в будинку піонерів, потім – у художній школі, закінчила Ярославське художнє училище. Це був новий напрямок у нашій "технічній" сім'ї, адже батьки мої обоє були інженерами: тато – технолог, а мама – гальваник. Мені ж хотілося вчитися далі. Вибрала Ленінградське вище художньо-промислове училище імені В.Мухіної, тепер – Санкт-Петербурзька художньо-промислова академія ім. А.Штігліца. Там і познайомилася з майбутнім чоловіком. Власне з Віктором пов'язана нова, українська, сторінка в моєму житті.

– Ви приїхали в Україну?

– О, не відразу. Віктор родом з Чернівців. Внутрішньо він є більш цільним, національно-сформованим, ніж я. Він добре знає своє коріння, бо щодо цього в родині не було табу. Ми покохали одне одного, і він запропонував одружитися. Однак відразу поставив умову: наші діти мусять народитися в Україні.

– Як ви це сприйняли?

– Я дуже боялася. Не уявляла, як зможу там прижитися, адже не знала ні мови, ні звичаїв. Тоді хтось порадив мені поїхати до священика-схимника на острови під Псковом. Я поїхала. Попросила поради й благословення. Старець подумав і сказав: їдь, тобі там буде добре. Поїхали. Прийняли мене просто чудово. Але Віктор не зміг знайти роботи. Заробляв тим, що писав на автомобілях номерні знаки. Це якраз був період, коли багато наших людей почало виїжджати за кордон на роботу. Поїхав і мій чоловік, а потім забрав сім'ю.

Анна СКОРКО

– Сім'ю?

– Так. Я таки виконала нашу домовленість: народила в Україні двох дітей.

– Мабуть, не просто було прижитися в чужій країні?

– Чужій? Не знаю, чим це пояснити, але я відразу відчула себе вдома. Ніби повернулася з далекої дороги. Мову вивчила швидко, хоча особливих філологічних талантів не маю, залишився акцент. Однак на це ніхто не звертає уваги. Можливо тому, що Чернівці – місто інтернаціональне, а, може, мій акцент і справді не має жодного значення. Навпаки, одного разу мер Чернівців, а він тоді працював у консульстві, зробив мені комплімент за гарну мову. Це було так приємно. Мої діти з гордістю кажуть: ми – українці. І мені це теж приємно. В Празі ми вже понад 10 років, а в Чернівцях будуємо дім. Саме дім, не будинок як місце проживання, а дім, де затишно, тепло, добре, куди завжди хочеться повернутися. Сюди приїжджаємо на Різдво і Паску.

– І коли плануєте повернутися?

– Наразі, оскільки обставини сильніші за нас, це мрія, яка мусить обов'язково здійснитися.

– Чим для вас є Прага, Чехія взагалі?

– Прага – це робота. Це місто, яке ми полюбили, і яке полюбило нас. Але все одно це чужа країна.

– Як вам там повелося?

– Спочатку ми просто продавали свої роботи в дозволених місцях. Пізніше – відкрили свою маленьку галерею. Це вже був серйозний крок уперед, оскільки з'явилися нові знайомства і нові можливості. Я навіть мала виставку в Лондоні, мої роботи є в Японії, Америці. Гарні стосунки зав'язалися з галереєю в Фінляндії. Але Європу накрила хвиля економічної кризи, і нам довелося галерею закрити, а самим шукати іншого способу заробітку.

– Складно було?

– Найголовніше – правильно вибрати собі заняття. Закінчила курси: комп'ютерні і гідів. Мене віддавна цікавила всесвітня історія. Тепер з'явилася унікальна можливість пов'язувати її з живописом. Мені це цікаво, людям – також. Тепер я – ліцензований гід. Працюю не лише в Чехії, а й в Німеччині, Австрії. І, звичайно, малюю.

– Що саме малюєте?

– У творчості я людина не постійна. Все йде періодами, які залежать від захоплення, внутрішньої установки, настрою. Загалом мені подобається легкість композиції. Свого часу писала в стилі Шагала, потім, під час поїздки до Англії, захопилася кішками, і вони стали моїми головними персонажами. Був період, коли мене приваблювали еротичні теми. В даний момент в полі моїх зацікавлень графіка. Це головним чином фантазійна графіка. Такі собі емоційно-настроєві мандрівки в себе. Найчастіше це діалоги. Люблю діалоги. Адже все може розмовляти: обличчя, очі, фігури, руки – все навколо і в нас самих щось говорить одне одному. Теми приходять мимоволі, самі. Вони можуть випливати з настрою, з побаченого, з думок, з розмов. Не знаю, як це пояснити… Гадаю, промовистим буде такий приклад. Якось, коли в нас ще була галерея, зайшов відвідувач. Представився фотографом з Нью-Йорка. Він знайшов у папках мою стару роботу й купив її. Я здивувалася, адже туристи, як правило, намагаються купити щось,що нагадує про місця їхнього паломництва, – фотокартки, пейзажі. Але він пояснив: "Для того, щоб зрозуміти це місто, я не мушу мати празький пейзаж, мені важливо відчути, що думають і чим живуть тут люди". Ось так і для моєї графіки важливо вловити те, що витає в повітрі.

– Анно, а чим займається ваш чоловік? Чи знайшов себе як художник?

– Звичайно. Все склалося якнайкраще. За фахом Віктор Мандз архітектор. Якось він зробив проект будинку одному німцеві. З цього проекту й почалася їхня співпраця. Зараз вони мають спільну фірму з виготовлення фарфорових чашок в стилі кубізму. Дизайн забезпечує Віктор. Загалом його вабить техностиль, жорсткість ліній. Займається й живописом, іконописом. Всі його роботи – справжні витвори мистецтва. Щодо Німеччини, гадаю, ця країна не є випадковою в його житті. Вона близька йому, знає її мову, любить цю землю й людей.

– Анно, я тішуся, що ви з приємністю відкрили для себе Львів, побачилися в Чернівцях з друзями й родиною. А чи були якісь неприємні моменти під час цієї поїздки?

– Так. Це стосується політики. Цього разу в Україні якась тривожна, недобра атмосфера. Не сподобалась мені передвиборча реклама, надто груба, нав'язлива. Прикро вразило, що українці знов мусять захищати свою мову. Це нагадує дико. Я росіянка, але ніколи не відчувала мовного бар'єру. Цей закон наче поділив Україну на "своїх" і "чужих"…

– Анно, я хочу запитати: а як чехи поставилися б до подібного закону?

– О! Та в них його просто не могло б бути. Нікому б до голови не прийшло. Розумієте, в історії Чехії була епоха засилля німецької мови. Тільки після Першої світової війни вони почали вільно говорити рідною мовою. Минуло вже багато років, змінилися покоління, а потреба захищати, оберігати рідну передається генетично. Вони зберігають її у великій чистоті, не допускають засмічення, особливо іншомовними словами. Це болюча точка. Ніхто не наважився б на неї натиснути. Це могло б спричинити потужний соціальний вибух, бунт. Ні, в Чехії ніхто навіть не наважився б запропонувати такий закон.

Леся РУПНЯК

Б'ЄМО НА СПОЛОХ

УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ МОЖЕ СКОРО СТАТИ РОСІЙСЬКОМОВНИМ?

Відповідно до закону "Про засади державної мовної політики" Національна рада з питань телебачення та радіомовлення скасує у бланку ліцензій графу "мови".

Про це повідомив голова Нацради Володимир Манжосов, пише "Телекритика".

Він сказав, що Нацрада виконуватиме цей закон і у тримісячний термін має намір привести ліцензійну діяльність телекомпаній у відповідність до його вимог.

"Ми зараз вивчаємо те, що маємо зробити з цього приводу і якими будуть наші дії. Чи буде це рішення Національної ради, чи просто наказ голови. Але, як ми розуміємо, відповідно до цього закону буде скасовано у бланку ліцензії графа про мови. Крім того, ця норма буде скасована у заявних документах", – сказав він.

Також регулятор має намір запропонувати телекомпаніям переоформити ліцензію у тримісячний термін.

"Ми повідомимо всі телекомпанії про те, що така норма є. І упродовж трьох місяців це буде зроблено безплатно. Далі, якщо ми правильно розуміємо закон, переоформлення буде проходити за звичайною формою, і компанії будуть сплачувати нарахування", – зазначив Манжосов.

Окрім цього, він додав, що телекомпанії з цього приводу до Нацради ще не звертались.

УП

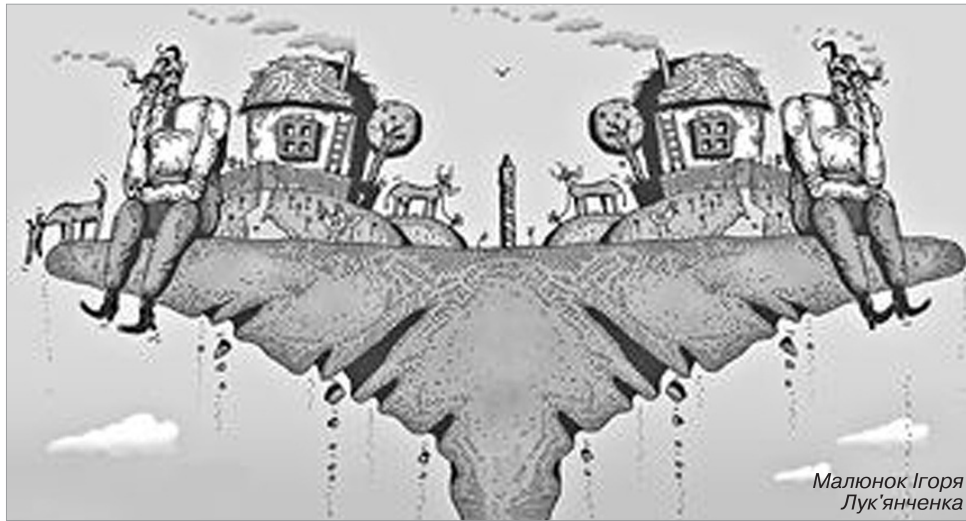

ПОГЛЯД

ПРО СУЧАСНЕ ХУТОРЯНСТВО ТА ЙОГО ВИТОКИ

Прагнення забезпечити собі маленький шматочок стабільності й ситості серед загальної біди – елемент особливої свідомості, яку ми постійно виявляємо в українській історії

Ігор ЛОСЄВ

Малюнок Ігоря Лук'янченка

Приголомшила інформація, яку показали по багатьох телеканалах. Громадський рух "Помста за розкол України" відвідав село віце-спікера ВР Адама Мартинюка, щоб просвітити щодо тієї ролі, яку зіграв їхній земляк і обранець в ухваленні одіозного мовного закону Ківалова-Колесніченка. Селяни зустріли приїжджих вороже, намагалися побити, а автобус, на якому громадські діячі приїхали, вимазали гноєм. Для місцевих Адам Мартинюк – добродійник і рідний батько, бо він щось для них з висоти свого становища робить. Що поганого або хорошого віце-спікер робить для всієї України – селян не цікавить. Нехай весь світ горить синім полум'ям, аби на нашому окремо взятому хуторі все було благополучно. Ось така ментальність. Те, що сталося, – інформація до роздумів тим, хто схильний ідеалізувати українське село. Яка українська мова, яка Україна – свій город, свій курник невимірно важливіші. Можна, звісно, шукати глибоке коріння, вплив минулого, можна процитувати французького філософа Алена Безансона: "Винищення селянської еліти, здібних та ініціативних виробників, організаторів остаточно перебило хребет одній з найпотужніших у світі сільськогосподарських цивілізацій. Натомість лишилася перелякана й ледаща юрба. Саме ретельна організація екзекуції надала українському голодному терору характеру геноциду..."

Але село, про яке йдеться, на Волині. А там Голодомору не було. Більше того, Волинь у період національно-визвольної боротьби була головною зоною операцій УПА. Люди цієї землі неодноразово демонстрували мужність і героїзм, захищаючи Україну.

Мабуть, тут ми стикаємося все з тимтаки сумним станом української душі, що зветься "противсіхство". Земляки А.Мартинюка, судячи з усього, "проти всіх", окрім себе любих.

Елементи цієї особливої свідомості ми постійно виявляємо в українській історії, починаючи з княжої епохи. Прагнення забезпечити собі маленький шматочок стабільності й ситості посеред загальної біди й вижити за рахунок ближніх і всупереч їм – це те, що гарантувало індивідуальний порятунок і загибель як спільноти. Саме цим проклятим незгубним духом керувалися наші князі, приводячи на Русь-Україну то печенігів, то половців, то поляків, то московитів. І все це лише заради тощо, щоб розв'язати свої особисті проблеми безвідносно до долі країни.

І в епоху Руїни скільки було тих "противсіхів", і в епоху Мазепи, і в 1917–1920 роках.

Нестор Махно також був "проти всіх": і проти УНР, і проти білих, і проти червоних. З простих селянських хлопців він створив чудову армію, що розгромила Денікіна на півдні України, перемагала червоних і війська Антанти. Про цю армію білий генерал Слащов, ветеран Першої світової війни, писав до свого штабу: "Елемент з військового погляду чудовий. Кавалерія викликає захват". Але Махно ворогував і з УНР. Так, її лідери часто були малосимпатичними (як і лідери нинішньої демократичної опозиції), нетямущими, непрофесійними, малоефективними. Але це були (за всіх гріхів і пороків) свої, українські політики, це була своя українська влада і, як показали подальші події, невимірно краща для українців, ніж влада більшовицька або білогвардійська. Просто тому, що українська, а не українофобська.

Якби Махно зміг піднятися над своїм "противсіхством", якби погоджував дії своєї повстанської армії з діями армії УНР, може, ми відзначали б сьогодні не 21-у, а 91-у річницю незалежності України. Уже в еміграції, де він помер, в убогості й невідомості, Махно багато чого зрозумів, але було пізно...

А що стосується "волинського інциденту", то висновок з нього такий: не можна залишати українське село політично безпритульним, віддаючи його на поталу всіляким "міцним господарникам" і начальникам, що роками збирають там рясний електоральний "урожай", гарантовано обираються до всіх рад аж до Верховної. Нашим націонал-демократичним партіям, замість ритуального розривання вишиванок на грудях і плачу про смерть українського села, треба було б над кожним селом встановити шефство, бувати там, зустрічатися з людьми, інформувати про події, що відбуваються в країні, допомагати селянам у розв'язанні їхніх проблем. Інакше село дійсно буде втрачене.

На каналі ТВі Віталій Портников провів чергове засідання Політклубу. І знову обговорювалися виборчі списки. Вони дійсно викликають деякий подив. Наприклад, до списку Об'єднаної опозиції потрапила така собі депутатка Київради, яка абсолютно нічим себе не проявила, із загадковими політичними поглядами. Нардеп від БЮТ Андрій Шевченко, якому запитання про неї поставив Мустафа Найєм, не зміг нічого сказати на користь власниці прохідного місця, крім того, що "вона вродлива жінка". Мабуть, з його погляду, це головне достоїнство законодавця? І в той же час, депутати ВР від БЮТ і НУ – НС, які на смерть стояли (в буквальному розумінні слова, враховуючи отримані ними тілесні ушкодження) проти ратифікації в парламенті Харківської капітуляції України, опинилися на задвірках списку. І що накажете думати про тих в Об'єднаній опозиції, хто такий документ готував і затверджував? Щоправда, Портников дещо сумнівно утішив тим, що за нинішньої політичної системи глава держави може не звертати уваги на результати парламентських виборів. Ну чому ж? Адже закони, так чи інакше, ухвалюються парламентом. Та й усілякі слідчі комісії теж формуються парламентом.

Ведучий справедливо зауважив, що чимало політиків в Україні не мають жодних політичних поглядів. Ну чому ж, деякі переконання в них є: зокрема таке – завжди бути при владі й при грошах. Інший символ віри, як і сама віра, їм не потрібен. Адже погляди й переконання людини до чогось зобов'язують, інколи змушують йти проти егоїстичного інтересу, проявляти часом безкорисливість і самовідданість. Навіщо вони любителям смачно поїсти й солодко попити за рахунок безмовного виборця? Лише заважатимуть жити собі на втіху. Але, з другого боку, чи багато наших громадян мають погляди й переконання? Соціологія свідчить, що в деяких регіонах мало не 30 відсотків людей готові продати свій голос. Може, рано ми запровадили загальне виборче право, якщо так багато людей бажають торгувати ним?

Той-таки Портников процитував відомого грузинського бізнесмена й підприємця Каху Бендукідзе, який сказав, що в Грузії почалися реформи, коли було вже нічого вкрасти. Україна набагато багатша за Грузію. Виходить, нам це довго доведеться чекати цих реформ.

А бютівець нардеп Пашинський намалював картину того, що в нас відбувається, настільки похмурими барвами, що саме час завити на місяць. Тим паче, що сказане – правда. За Пашинським, влада узурпована, суду немає, Кабміну немає. Є лише колективний Янукович. Насамкінець політик у черговий раз присягнувся, що опозиція героїчно стане до бою з такою владою. Щось ми поки бачили героїзм у виконанні лише кількох опозиційних одинаків. Основна маса сидить, мов миша під віником, і, незважаючи на всі урочисті обіцянки несамовитого Арсенія Яценюка й похмуро-мовчазного Олександра Турчинова, в активі поки лише низка поразок. Останній конфуз: гордовиті заяви Яценюка під Українським домом про "перемогу", оскільки Литвин не підписав закон з мовної політики. "Перемога" протрималася дуже недовго... Або опозиціонери досі не розібралися, що за фрукт їхній парламентський спікер, або нас за дурнів мають...

На жаль, політичний клас України морально гнилий, дуже мало тих, хто готовий на якісь особисті жертви в ім'я нашої країни. А без цього нові держави не утверджуються.

Професор Києво-Могилянської академії Гарань угледів можливість повернення довіри виборців виключно в новій якості політики, оскільки виборці повірять не програмам, а діям. Так, чого-чого, а програм було, є й буде величезна кількість. Один позитивний практичний крок важливіший за дюжину програм. А от Тарас Стецьків уразив неабияким ідеалізмом, закликавши до перезавантаження всієї державної влади на світоглядних основах. Ну які світоглядні основи в нашої псевдополітичної шпани?

Такий собі не по роках мудрий Андрій Самброс із Харкова задумливо прорік, що від усунення Януковича рай в Україні не настане. Та не про рай же мова, а про необхідність позбавитися пекла, неминучої катастрофи нації й держави. Економісти стверджують, що найближчими місяцями зовнішній борг нашої країни сягне 40 відсотків її ВВП. Україну впевнено й послідовно ведуть до краху.

Як рядовий телеглядач хочу попросити Віталія Портникова дати можливість читати повідомлення й репліки з інтернету не лише присутнім у студії, а й широкій телевізійній публіці. Для цього достатньо демонструвати студійні екрани широким планом, а самому ведучому трішки відходити вбік. Дуже вже там колоритні й влучні висловлювання трапляються. А часто вони набагато цікавіші за те, що прорікають гості Політклубу.

Телеканал "МЕГА" продемонстрував телефільм з потугами на історичність "Третій прокуратор" про Володимира Щербицького. Назва напрочуд точна – прокураторами в Римській імперії називали представників імперського центру в завойованих землях. У цьому сенсі Щербицький був типовим прокуратором. А щодо іншого фільм виявився цілком рядовим зразком так званої палацової історіографії. Оцінки колишньому першому секретареві ЦК КПУ давали завідувачі відділів ЦК, які працювали з ним, Валентина Шевченко, в той час голова Президії Верховної Ради УРСР, чини Радміну УРСР, президент АН УРСР Борис Патон, звісно, родичі. Сарказм викликали потуги соратників довести "любов" Щербицького до України (пригадаємо хрестоматійні рядки Івана Франка "Ти любиш, брате, Русь..."). Прокуратор мусить вірою й правдою служити центру (свого часу шеф КДБ УРСР, у минулому військовий контррозвідник, Віталій Федорчук, сказав про цей категоричний імператив із солдатською прямотою: "Ми працюємо для Союзу, ніякої України в нашій роботі немає"). Коли в його роботі з'являється якась Україна, якась Іудея, цезар негайно міняє прокуратора...

Так сталося з Шелестом, який усе відмовлявся здірати з України для Москви 1 мільярд пудів зерна, побоюючись, що не вистачить кормів для м'ясомолочного стада республіки. Щербицький, обійнявши посаду, необхідний мільярд Москві негайно дав. А поголів'я худоби в УРСР скоротилося на 30 відсотків. Колишні підлеглі московського прокуратора на всі лади розхвалювали колишнього добродійника. Але ніхто ані словом не обмовився про роль Щербицького в організації в Україні масового ідеологічного терору проти національної інтелігенції, створення атмосфери страху. Адже саме за нього арешти й засудження набули особливо жорсткого характеру. Понівечені долі й смерть багатьох діячів української культури – на його совісті.

Валентина Шевченко живописала героїчну поведінку Щербицького під час Чорнобильської катастрофи. За її даними, Щербицький знав про величезну загрозу здоров'ю учасників першотравневої демонстрації 1986 року. І він звернувся до М.Горбачова, щоб той дозволив демонстрацію скасувати. За словами В.Шевченко, Горбачов пригрозив Щербицькому виключенням з лав КПРС. І киян погнали під радіацію, зокрема й дітей. Шевченко вважає подвигом сам факт звернення першого секретаря ЦК КПУ до генсека КПРС. Це збочена компартійна свідомість. Для Щербицького власний партквиток виявився важливішим за здоров'я тисяч дітей України. Якби Щербицький був не солдатом або рабом партії, не прокуратором України, а її сином, він би скасував демонстрацію, кинув свій партквиток у фізіономію Горбачову й звернувся до народу зі словами правди. Але тут Щербицький перетворився б на національного лідера, на українського Бразаускаса.

Та він не зміг скинути з себе маску імперського прокуратора, яка за десятиліття стала обличчям...

"День", ч. 140, 10 серпня 2012

ЧОРНІ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

УПИРІ

Семен ЧИСНОК

Ми, нині живі, можемо і повинні нарешті сказати правду своєму народові і цілому світові про мертвих, які прийняли мученицьку смерть лише тому, що любили Україну. Сьогодні наш народ дякує Богу за те, що ми маємо свою рідну Українську державу, яка стала самостійною і незалежною, дякує за те, що познімав із нас невільницькі пута більшовицького деспота. Ясна річ, не все поки що гаразд у нашій державі, але ми повинні пам'ятати, що це наша, кров'ю вистраждана держава, яку ми, немов зіницю ока, мусимо оберігати від одвічних ворогів і ніколи не забувати кривавих років більшовицького терору.

Із нашої історичної криниці треба вичерпати багато солоної від людських сліз води. Треба скликати живих до тих криниць та спільних ям-могил, куди люті недолюдки скидали десятки, а то й сотні покалічених тіл наших батьків і матерів, братів і сестер, дідусів і бабусь, розповісти людям правду. Бо вороги наскидали їх понад десять мільйонів – цілі єгипетські піраміди горя та мук на родючих чорноземах України! І як би дехто волів не згадувати про ці жертви нашого народу, цього не дадуть зробити ріки невинно пролитої крові українського люду, загачені трупами наших рідних криниці, скручені колючим дротом, по-садистськи замордовані жертви нелюдів в'язні дрогобицької, львівської, луцької, тернопільської і лубенської тюрем.

Не дають нам нічого забути сотні жертв із відрубаними головами над самим берегом ріки Дністер, що на Самбірщині, води якої й нині вимивають кістки та несуть у своїй каламуті хтозна куди, і ніхто ніколи не довідається, до якого берега вони приб'ються, де знайдуть вічний спокій. Ріка говорити не вміє. Земля ж сьогодні заговорила! Заговорили і криниці, загачені трупами, заговорила сумно відома Сафатова долина – страшна долина смерті, що на Демидівщині Рівненської області. Заговорили, врешті, люди, які були очевидцями й навіть учасниками тих, уже далеких, кривавих подій у часи відьомського розгулу більшовицьких упирів. Півстоліття мовчала наша земля. П'ятдесят років паплюжили нас і наш визвольний рух більшовицькі зайди і місцеві яничари-запроданці. П'ятдесят років мовчав цей страшний клаптик землі біля Демидівки, який люди прозвали Сафатовою долиною – долиною смерті і нелюдських мук. Мовчали глибокі холодні криниці людського горя і сліз. Мовчали всі, бо такий був час. Але героїчна боротьба і трагічна новітня історія українського народу зберегла гіркі свідчення про події тих років, коли під виглядом бандерівців енкаведисти катували, знищували мирне населення. Це були загони зрадників українського народу – озброєних до зубів молодиків із навколишніх сіл – так звані "спецзагони НКВД", створені для винищення українського населення, для очорнення авторитету УПА й дискредитації національно-визвольного руху в Україні. Такий "спецотряд" (а були вони створені в кожній області Західної України) нічних упирів був організований на терені Демидівського району. Керував ним, так би мовити, "надихав на подвиги" емгебіст Чернов.

Уважно придивляючись до зображених на фотографії, колишній учасник цієї боївки Федір Бурець сказав:

– Так! Це він, московський окупант із тризубом на шапці, допитував мене в бункері та приймав у цей "спецотряд". Цілу зиму тримали в ньому і до дрібниць випитували про моє минуле. Нарешті, мабуть, вирішили, що я "дозрів" для каїнової роботи. Мені дали псевдо "Шишка", взяли розписку про нерозголошення таємниці, що я став бійцем "спецотряда НКВД"... Щоранку ми, зазвичай, молилися, віталися вигуком "Слава Україні!", а відповідали: "Героям слава!", співали "Боже, великий, єдиний, нам Україну храни...", розмовляли українською. Ніхто не зміг запідозрити, що ми не бандерівці.

На цьому знімку згори праворуч першим (6) стоїть Юстин Бурець. житель села Ільпибоки, поруч із ним – Коханюк із села Малево, патологічний убивця і грабіжник, уже помер. Далі – Пачковський (8) із хутора Бірки. Посередині – "Женьо вірний", житель сел Ільпибоки. Це на його очах і, напевно, з його участю бойовики "спецотряда" ґвалтували дівчат-учительок зі Східної України, а потім, натішившись, прив'язували їх за ноги до двох нахилених гнучких деревин і розривали нещасних навпіл... За "заслуги перед Родиной" його після виходу з лісу призначили завфермою місцевого колгоспу.

– Десь там, на Східній Україні, можливо, ще живі старенькі матері, котрі дотепер оплакують своїх загиблих дочок і проклинають "бандерівців-головорізів", не знаючи правди про справжніх убивць їхніх дітей – говорить Софія Чудзюк (по чоловіку Солошкова), колишня жителька села Пащиха.

– Поруч із ним, – продовжує Федір Бурець, – стоїть бойовик із села Свищів, а перед ним – Андрій Круць, якого воїни УПА розстріляли за грабунки та вбивства мирного населення. У задньому ряду (1), немов ховаючись за спини, стоїть жорстокий садист і вбивця українських людей Сафат Панасюк. Донині його ім'я викликає жах у жителів Демидівки та ближніх сіл – Калинівки, Ільпибоків, Миколаївки, Яблунівки, Пащихи...

– П'ятсот людей убив своїми руками цей кривавий нелюд, – каже зі сльозами на очах Софія Солошкова (Чудзюк). Замучив він і мого брата Антона. Тільки в одному селі Пащисі "спецотряд", очолений Сафатом Панасюком, умертвив 34 особи упродовж 1944–1946 років. Ось імена цих жертв: Павло Борделюк, Софія Борделюк, Любомир Волянюк, Павло Вдович, Андрій Вдович, Петро Заморотько, Іван Гутюк, Богдан Зборовський, Надія Пащук, Олександр Пащук, Віра Пащук, Юхим Панчук, Володимир Павлюк, Пантелій Пащук, Олексій Принденький, Павло Принденький, Марія Пащук, Панас Пащук, Михайло Пащук, Василь Левонтюк, Борис Левонтюк, Григорій Левонтюк, Юлія Столярчук, Пилип Самолюк, Володимир Сидорчук, Артем Сидорчук, Максим Кримінський, Василь Теслюк, Іван Теслюк, Володимир Чижук, Антон Чудзюк, Олексій Чудзюк, Петро Яшковський, Євген Чиж.

Що це за "Долина смерті", і чому нічні упирі обрали це місце для захоронення своїх жертв? Неподалік Демидівки, поблизу лісу на межі сіл Пащихи та Калинівки, проживали сім'ї польських колоністів. Вони й не гадали, що колись настануть жахливі часи – 1939–1942 роки, коли їхні садиби будуть спалені, вони разом із діточками знищені, а їхні глибоко викопані криниці з джерельною водою стануть братськими могилами, в яких енкаведистські недолюдки ховатимуть сліди своїх мерзенних злочинів. Старші люди добре пам'ятають, як фашисти в ті роки спровокували кровопролиття двох націй – українців і поляків. Тоді лилися ріки невинної людської крові в ім'я фашизму. 1944 року, коли повернулися більшовицькі окупанти – "визволителі", полилася невинна кров в ім'я комунізму. Тепер руками тих самих зрадників України – Сафатів, Чапель (зі Здолбунова) і їм подібних – вороги безжалісно нищили наших людей і загачували ними сотні страшних "долин смерті". Хай Бог вам буде суддею, прокляті матерями і сиротами Чернови, Коханюки, Поліщуки та інші з банд нічних упирів Сафата Панасюка. Якщо у ваших чорних душах прокинеться хоч краплина сумління, то йдіть туди, у ту "Долину смерті" і просіть прощення у всіх закатованих вами – може, легше буде після того помирати...

Піди і ти, Володимире Зборовський, кате нашого українського народу, якщо ще живеш, та проси прощення у своїх жертв, а якщо сконав, то хай тобі там сам Господь буде суддею. Ти був правою рукою командира "спецотряда" і сумлінно виконував його волю – грабував, убивав, ґвалтував, упивався людською кров'ю, мов той упир.

– Не доторкайся, сину, цих речей, – розповідає далі Федір Бурець. – Такі слова сказала мені мати, коли побачила награбоване Зборовським людське добро. Я віддав йому все награбоване, і на душі стало легше. Але запам'ятав страшний погляд Володимира і знав, чим усе може закінчитися. Так воно і сталося. Через кілька днів по мені вдарила автоматна черга Сафата. Я чудом залишився живий. Видно, сам Бог мене порятував, бо мої руки чисті, на них нема невинної людської крові.

– Боротися за незалежність України, – продовжує розмову Федір Бурець, – я почав ще 1942 року в загоні командира "Юрка", де воювали не тільки українці, а й узбеки, вірмени, грузини, росіяни, євреї. У загоні була залізна дисципліна. За будь-яку нечесну поведінку чи самочинне відлучення в УПА карали розстрілом, не кажучи вже про грабунки, вимагання харчів чи одягу. Загін базувався на Тернопільщині, але ми весь час перебували в рейдах не тільки по Західній, а й по Східній Україні, ведучи безперервні бої з фашистами, а потім із червоними партизанами. Місцеве населення жалілося на них за грабежі, насильства, убивства. Особливо мені запам'ятався тяжкий бій з ними на нашому Поліссі, недалеко від села Соснівка. Наші воїни билися до останнього набою. В моїй сотні залишилося усього шістнадцятеро бійців, у тому числі і я. Поранені і змучені повернулися у своє розташування.

Фронт наближався з кожним днем щораз ближче. Одного разу нас зібрали і зачитали наказ – загін розформовано, всім воїнам невеликими групами необхідно було добиратися у свої населені пункти і там приєднуватися до місцевих боївок УПА. Я повернувся у рідне село Рудку, що на Демидівщині, зі зброєю. Фронт відкотився далі. Мені довелося довгий час переховуватися. Тим часом селами нишпорили "рубахи" енкаведистів, "заградотряди". Одночасно вороги таємно формували "спецотряди НКВД" в усіх районах нашої області під виглядом бандерівських боївок, якими керували добре навчені катівського ремесла в Одесі й на Полтавщині енкаведисти. Вони вільно розмовляли українською мовою, навіть з місцевим діалектом. У таку "боївку" потрапив і я, зовсім не підозрюючи, що це енкаведистський загін. Сьогодні не можу собі пробачити, що свій тяжкий шлях боротьби за Україну я зганьбив перебуванням у цій "боївці" упирів, які безжалісно винищували мій народ. Коли ж зрозумів усе, то назад вороття не було. На моїх очах убивали невинних людей, щоб спаплюжити воїнів УПА, кинути тінь на всю національно-визвольну боротьбу. І це нашим ворогам певною мірою вдалося, бо й донині деякі несвідомі люди відгукуються про бандерівців як про бандитів.

Я щасливий, що дожив до відродження рідної Української держави і можу розповісти правду народові, хто був справжнім убивцею невинних людей. Бойовики "спецотряда", аби не викликати підозри, що вони не бандерівці, убивали радянських активістів і місцевих дядьків – голів сільських рад, дівчат-учительок та медсестер зі Східної України, а потім уже воїнів УПА і їхні родини...

Розповідає колишній "бойовик" Сафатівського "спецотряда" Микола Пачковський із Рудки:

– Якщо відверто, то через власну необачність я потрапив у це звіряче лігво. Але того уже не повернути. Як і Федір Бурець, я до сліз шкодую та щиро зізнаюсь у зраді свого народу, клятви, яку я давав у лавах УПА.

У час фашистської окупації (з 1942 року) я пройшов упівський вишкіл і потрапив у бойовий загін УПА Юрія Чуйковського (псевдо "Юрко"). Ми постійно вели бої з фашистами. Був поранений. Потім, коли фронт перемістився на Захід, почали боротися з московськими окупантами. У бою з енкаведистами (сотня "Хмари") був тяжко поранений у груди. Тепер куля в легенях. Друзі по зброї доставили мене на лікування в криївку до сільської жінки Василини Харитонюк, яка мене виходила.

Коли пішло на полегшення, до мене в бункер зайшло двоє, ніби упівці: Федір Рондюк та Григорій Романюк, яких я добре знав. Керував ними Андрій Остапюк. Уночі вони завели мене до лісу, ніби в загін УПА. Там нараховувалося більше двадцяти вояків. Про те, що це був "спецотряд НКВД", я не здогадувався. Але одного разу посеред білого дня нас вивели на окраїну лісу. Невеличка галявина була застелена ряднами, на яких стояла в бутлях горілка та їжа. За весь час перебування в УПА подібного я не бачив. Мене це здивувало. Раптом долину почали оточувати червонопогонники. Я автоматично схопився за зброю, але рука Остапюка зупинила мене. Аж тепер зрозумів, з ким маю справу. Червонопогонники підійшли зовсім близько, привіталися. Потім всілися поміж нас за гостинним столом. Серед них я впізнав Тріфонова, Чернова і лейтенанта Голубьєва. Під час розмови я зрозумів, що знаходжуся в "спецотряде" Сафата. Озброєння в нас було погане – старі обрізи, німецькі карабіни, пара автоматів та обмаль набоїв. Одяг – жалюгідний, у більшості – цивільний, лише на головних уборах виблискували тризуби.

Розмову вів Чернов. Було сказано, що завтра ліс прочісуватимуть загони НКВС. Ми повинні з ними зустрітися і прийняти несправжній бій. Стріляти тільки в повітря. Жителі навколишніх сіл мають сприйняти це як справжній бій.

Нам показали місце, де буде захована зброя та амуніція. Після так званого бою ми добре озброїлися. Далі ночами бродили по селах, грабували, убивали, пиячили і виловлювали молодих симпатичних дівчат на потіху Остапюку, який після ґвалтування напівживих кидав у криниці Сафатової долини смерті. Остання наша вилазка відбулася на Козирщину, де за вказівкою Тріфонова ми мали заготовити зерно ніби для бандерівців. До нас часто з'являвся Сафат, али ми його дуже остерігалися.

Наприкінці 1945 року всіх нас зібрали в одному місці, вручили червоні прапори, дали в руки портрети Леніна і Сталіна, які були прикріплені, мабуть, до тих самих деревин, якими розривали тіла зґвалтованих дівчат-східнячок. І з новою зброєю ми направились, співаючи московських пісень, у Демидівський НКВС. Тут нас зустріли як героїв-переможців – з гучним мітингом та чаркуванням, а потім, вночі, ми на возах виїхали в Рівненське НКВС, де після фотографування провели інструктаж.

Закінчення на 8-й стор.

ПРАВДА КЛИЧЕ

Дмитро ПАВЛИЧКО

* * *

Брате мій, мого життя опоро,
Час минув, ти призабув мене.
Мабуть, ми зустрінемося скоро
Там, де сяє світло неземне.

Розп'яли тебе кати на реї,
А мені присуджено нести
Смерті й муки вічної твоєї
Стогони й слова, немов хрести.

Чую крізь літа й мольби нетлінні,
Крізь вітань фальшивих гул і хруст,
Як ти шепчеш: "Слава Україні!",
Видихаєш кров з розбитих вуст.

Україна – подих слави й смерті,
Клич мого скорботного життя.
Лікував я ним серця роздерті,
Рятував себе від помертя.

Час минув, посивів я, мій брате,
І боюсь: як вийдеш ти навстріч,
Не зумієш ти мене впізнати
У промінні лускітливих свіч.

Знай: я йтиму не як раб – навзгинці,
А як воїн на новий постій.
Придивись, я йтиму в мазепинці
У твоїй, мій брате, у твоїй.
24.5.2012, Львів.

ПІСНЯ

Що там чути в полі, біля Дону,
Де ржавіють Ігоря мечі?
Там про волю з двох боків кордону
Грають українські сурмачі.

Україно, нене,
Не забудь про мене,
Клич мене, як треба,
Я вже йду.

Що там чути на полтавськім полі,
Де лежать Мазепині полки?
Там співають козаки й тополі,
Там ростуть тополі й козаки.

Україно, нене,
Не забудь про мене,
Клич мене, як треба,
Я вже йду.

Що там чути в горах на Ґоверлі,
Де Роман Шухевич вже не спить?
Там збираються живі й померлі,
Синьо-жовтий прапор клекотить.

Україно, нене,
Не забудь про мене,
Клич мене, як треба,
Я вже йду.
27.V.2012, Стопчатів.

* * *
Стоїть копичка свіжої трави,
Пахуча, ніби дівчина цнотлива.
Тих пахощів руками не лови,
Лиш оком доторкайся того дива.

Минулись на моїх полях жнива,
Йде чорна хмара, а за нею – біла.
Моя копичка, начебто вдова,
Від бурі та від сонця посивіла.

Я розгортаю злотну сивину,
І серце дістаю пахке, зелене.
Як сон, пригадую свою весну, –
І дух життя вертається до мене.
I.VI.2012, Стопчатів

НА СХОДАХ УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ

1.
Український Дім – новітні Крути,
Там сидить на сходах дітвора,
Слухає закличний дзвін покути –
Тихий стогін з глибини Дніпра.

Діти голодують. Шпарить спека.
На червонім камені горить
Університет, бібліотека
І надія мову захистить.

Полотно на юних чолах біле,
А в очах – затятості вогонь.
Там були старші, та вже побігли
За смаглявим літом навдогонь.

Що ж, купайтесь в морі, патріоти,
І лежіть на пляжному піску, –
Та не змийте з себе слави й цноти –
Золота фальшивого луску!

Плавайте, лежачі пні й колоди,
Грійтесь до зимової пори,
Тільки не вертайтесь на ті сходи,
Під звитяжні й смертні прапори!

Плавайте, хахли недоторканні,
Нарости з московських перещеп,
Може, море знехочу в оркані
З ваших душ здере отруйний леп.

Не здере, бо вас боїться море
І купає, мов розлиту ртуть…
А ті діти, сохнучі від змори,
Не здадуться – значить, не помруть.

2.
Йде спектакль, що зветься "Перемога",
Гра в театрі фарисеїв. Гра!
Академік обізвався, бога
Вченого почула дітвора.

"Любі діти, не сидіть на сходах
І не голодуйте на жарі,
А в садах, де чути вітру подих,
Їжте із водою сухарі".

Ректори, згорьовані дощенту,
Завели педагогічний плач:
"Діти, поклоніться президенту!
Буде нам – зарплата, вам – калач!"

Каже й майстер, що латає нині
Конституції рядно старе:
"Кожній голодуючій дитині
Дать звання Героя, як не вмре!"

А герой, що має вплив на пана
Президента, вірить і рече:
"Наш володар – постать бездоганна,
Він під мову підкладе плече!"

Сопух рабства, змішаний з ганьбою,
Суне, ніби хмара. А де ж ти,
Націє моя?Невже без бою
Ти помреш, почавши вгору йти?!

Ні, не згинеш, молодий народе,
Беркутами бита дітворо!
Ще не раз ти вийдеш на ті сходи,
Нездоланна й вічна, як Дніпро.

Виростеш, засвітиш сивиною,
Приведеш онуків на граніт
Вогнедишний! Так було зі мною,
Так буде й з тобою в сотнях літ.

Ми живі, допоки є в нас мова,
А без неї – мертві, як струпи…
Дітворо, живи і будь здорова,
І не відступи! Не відступи!

3.
Як мені було шістнадцять років,
Я пішов у сотню Спартана.
Пив я воду з мовчазних потоків,
Що крізь неї видно аж до дна.

Але з дна душі, із "Заповіту",
З голосу Тарасових страждань
Я почув, мов Господа трембіту:
"Кріс бери і біля збройних стань!"

Я сьогодні на високих сходах
Дому Українського стою.
Чую дітвори тривожний подих,
Як тоді в бандерівськім строю.

Я не вмер тоді, мене додому
Вигнав мій сотенний, пожалів.
Жив я тяжко, знав я осорому
За рядки своїх затруйних слів.

Але дух Шевченка мої жили
Напинав огнем, як тятиву.
Я сюди прийшов, та не з могили,
Я прийшов сказати, що живу.

Що живу і не боюся смерті,
Й доживу ще до того числа,
Як ці діти, немічні, та вперті
Переможуть збройного хахла.
4.VII.2012

МАРІЯ ВЛАД

Борці за мову, інтелектуали
Приїхали до президента в Крим,
І він з'явився їм, як херувим,
Важезні крила з-поза пліч стирчали.

Він лагідно сказав: "Я підпишу
Закон про мови". Наступила тиша.
В нору шугнув поет, як біла миша,
Борці позавмирали з мандражу.

Та все ж таки одна душа смілива
Знайшлась і встала. То Марія Влад.
"Шановні,– мовила,– це – маскарад!
Дивлюсь, але не можу вийти з дива!

Я не люблю фальшивих слів, легенд
І крил, що їх крадуть із Божих сховищ.
Кажу вам правду, пане Янукович,
Що ви – не український президент".

Моя сестричко, дорога Маріє,
Хустино чорна, повна терня й сліз!
Тебе над світом дух життя вознíс,
Твоє ім'я і прізвище зоріє.

Благословенні твій народ і край,
Гуцульський норов і молитва збройна.
Стояти біля Кобзаря достойна,
В цей час тяжкий ти сил мені подай!

Я вчув тебе запізно, та благаю:
Від мужніх слів своїх не відступи,
Бо можуть їх сторожі і стовпи
Не випустити з ханського сараю.

Не бійсь нічого: ти навік жива!
Ти повтори в душі і на Майдані
Свої слова, тобі Всевишнім дані, –
На всі часи ті праведні слова!
12.VIII.2012, Конча

РЕПЛІКА

АЗАРОВ: ДАВАЙ ДОСВИДАНЬЯ

Роздвоєна в Миколи Яновича душа. Мабуть, страждає він через це, і повіряє свої найпотаємніші думки російським ЗМІ – то першому каналові російського телебачення, то газеті "Завтра".

"*Я росіянин*, – зізнається він московському "демократу" Володимирові Познеру, – *28 років живу в Україні. Звичайно, я вже себе відчуваю українцем, тобто, громадянином України*". А ще Азаров відкрив російським телеглядачам, що Тарас Шевченко в побуті розмовляв російською, писав щоденники, листи й прозу російською мовою.

Улюблену тему він продовжив в інтерв'ю "Две страни – одна душа" не такому "демократичному", як Познер, Олександрові Проханову, і пішов ще далі. Коріння Гоголя назвав малоросійським. Русь для нього була єдиним малоросійсько-великоросійським народом. Не забув прем'єр знов поворушити Шевченкову тінь: "*Я повинен нагадати вам, що великий Кобзар України Тарас Григорович Шевченко писав російською мовою. Уся проза його – російською мовою, усі листи його – російською мовою. Він, живучи в Петербурзі, намагався й вірші свої писати російською*".

Щоб пригасити негатив від таких "оригінальних" заяв, головний урядовий "шевченкознавець" доручив підлеглим довести обґрунтованість його слів.

Департамент інформації та комунікацій із громадськістю секретаріату КМУ швиденько "напружив" Інститут літератури імені Шевченка НАН України й одержав відповідь від старшого наукового співробітника, вченого секретаря відділу шевченкознавства Олександра Броня: "*Переважна більшість прози Тараса Шевченка, зокрема його повісті, написані російською мовою. Із численними українізмами та діалектизмами. Листи написані переважно російською мовою. Є листи, написані двома мовами – російською й українською та невелика кількість україномовних*".

Мені зрозуміло, чому таку довідку не підписали ані директор цього Інституту, ані завідувач відділу шевченкознавства, що ставить під сумнів її наукову вартість. Але для анонімних підлеглих Азарова головне – захистити його бронею псевдоакадемічної довідки від критиків, яких на урядовому сайті назвали неосвіченими й войовничими невігласами. А щоб ті переконалися в правоті Миколи Яновича, їм, мовляв, достатньо відкрити повне зібрання творів Шевченка, перед тим як "*сідати писати гнівні заяви*".

Що й казати, міцна броня в прем'єра. А коли вони, кабмінівські чиновники, розгортали й чи взагалі розгортали "Кобзаря", не кажучи про повне зібрання Шевченкових творів? Невідомо.

"*Якби ви вчились так, як треба,
То й мудрость би була своя*".

Це Шевченко про них.

А так, мудрость – азаровська...

До вашого відома, вельмишановні "кровосісі". 1842 року в листі до свого знайомого Якова Кухаренка Тарас Шевченко був недвозначним: "*Переписав оце свою "Слепую" та й плачу над нею, який мене чорт спіткав і за який гріх, що я оце сповідаюся кацапам, черствим кацапським словом*".

А через п'ять років 33-річний поет написав передмову до другого видання "Кобзаря", яке так і не побачило світ через арешт Тараса Шевченка та його однодумців у справі Кирило-Мефодіївського братства. "*Чую, а іноді і читаю: ляхи друкують, чехи, серби, болгаре, чорногори, москалі – всі друкують,*– пише він, – *а в нас анітелень, неначе всім заціпило. Чого се ви так, братія моя? Може, злякались нашествія іноплеменних журналістів? Не бійтесь, собака лає, а вітер несе. Вони кричать, чом ми по-московській не пишемо?*"

Чи не нагадує образ "іноплеменних журналістів" тодішніх, та й теперішніх великодержавних російських писак?

Не щадить Шевченко й земляків, для яких придумав геніальний неологізм "Кирпигнучкошиєнки": "*Проміняли свою добру рідну матір – на п'янищю непотребную, а в придаток ще і* ***-въ*** *додали... А на москалів не вважайте, нехай вони собі пишуть по-своєму, а ми посвоєму. У їх народ і слово, і у нас народ і слово*". І тут Шевченкові слова точні й, на жаль, актуальні! Йому достатньо однієї букви й одного твердого знаку – "въ" – щоб показати політику русифікації, яку тоді проводила московська влада, незалежно від того, як вона називалася... А сьогодні підхопила києво-донецька.

Правозахисник і колишній дисидент Василь Овсієнко, у статті "Варяги внутрішні і варяги зовнішні" дає вбивчу характеристику Азарову, Януковичу та іншим представникам відверто російської, чужої, ворожої українському народові влади, "*яка вже здійснює тихий державний переворот*", і для якої Україна – "*не Батьківщина, а лише територія і населення. Для пограбування. А поки що – за нашою, панове виборці, мовчазною згодою! – вони будують в Україні Росію № 2. Малоросію*".

Тарас МАРУСИК
УП

 НЕЗАБУТНІ

ДОТОРКНУТИСЬ ДО ІСТОРІЇ

Доки ноги ще носять, доки в голові щось є – треба робити. Мабуть, саме таким життєвим кредо керувалися люди, про яких маю розповісти сьогодні. Не варто сподіватись на те, що це зробить хтось інший. Лише тоді, коли людина живе для інших (не лише ближніх), вона живе по-справжньому для самої себе.

А ті немолоді жінки, з якими звела доля (ненадовго) десять років тому, саме і жили завжди для інших. Якщо точніше – для України. І нехай це не сприймається як чергове пустослів'я, що його ми за двадцять років наїлись до нудоти.

Коли я вперше 2002 року приїхав до Коломиї, то дуже обмежений час мого перебування там вирішив використати з максимальною користю, насичено. Зокрема, треба було знайти й тамтешніх колег по громадській організації "Суспільна Служба України". Працівники апарату Коломийської міськради порадили звернутися до заступника міського голови з гуманітарних питань Любомира Омеляновича Грабця. Це був чоловік уже передпенсійного віку. Вже пізніше я дізнався, що це молодший син командира групи УПА "Південь" полковника Омеляна Грабця (повстанське псевдо "Батько"). Я не маю сумніву, що вже недалеко той час, коли й цьому нашому видатному військовому діячеві буде президентським указом надане звання Героя України. А хто буде цим Президентом – залежить од нас.

Створену в роки війни на Вінниччині похідну маршову пісню групи УПА "Південь" про Омеляна Грабця вже в новітній час відродив для нового життя відомий естрадний співак з Одеси, народний артист України Микола Свидюк:

Гей, хлопці-браття, раз, два, три,
чотири,
дають завзяття нам командири.
Полковник "Батько", пани майори,
Закон – печатка,наказ суровий...

Сподіваюся, читачі за першим куплетом згадали цю пісню. А тоді, в липні 2002 року, Любомир Омелянович написав мені на аркушику: "пані Люба Скрибайло" і номер домашнього телефону:

– Зателефонуєте, домовимось про зустріч. Вона дружить з моєю матір'ю, трохи опікується нею. А якщо я можу бути вам ще чимось корисним, – заходьте.

І от ми з дружиною в помешканні Скрибайлів – відомих у тому краї медиків. При першій зустрічі я поцікавився у господині, як до неї звертатися – пані Люба чи Любов Дмитрівна?

– Як вам зручніше, як ви звикли. Мене і так і так звуть.

То я й звертався на ім'я й по-батькові. Така форма звернення є притаманною саме українцям, незалежно від місцевості. А якщо дехто на початку 90-х пробував це заперечити, то про що можна було дискутувати з невігласами, які й з літописами часів Руси-України не знайомі? Чиї ж то скарби історіографії, як не наші? А там на ім'я й по-батькові називаються не лише князі, а й бояри. Хто ж то, як не українці, наші попередники на рідній землі? Не всі ж ті хроніки княжої епохи були фальсифікатами єкатерининської доби?

Спілкування наше (і робоче, й просто дружнє) тривало кілька років, аж до передчасної смерті Любові Дмитрівни. Вона ненадовго пережила свого чоловіка, який в останні роки тяжко хворів, і довелося його, лежачого, доглядати.

А до Різдва, Великодня, подій в особистому житті ми регулярно отримували від пані Люби (а зрідка й від Галини Грабець) вітальні листівки. То була ще та стара гвардія, для якої цей атрибут людського спілкування був обов'язковим. А молодше покоління скоро може деградувати до того, що й ручку тримати не вмітиме? SMS-повідомлення ніхто не зберігатиме десятиліттями, й ті люди, що нічого іншого не знають, – не збережуться й самі в нічиїй пам'яті.

Якось я поцікавився в Любові Дмитрівни таким явищем, як стара галицька інтелігенція. Що то були за люди?

– Дорогий мій! Ви думаєте, я їх знала? Я сама з селян, з Косівського району, і не стидаюсь цього. В тридцять дев'ятому році пішла в перший клас жіночої гімназії. Та прийшли більшовики, гімназію закрили, влаштували радянську школу. А інтелігенцію почали вивозити. А в сорок четвертому, хто не відійшов з німцями на Захід, тих підмели майже дочиста. Так що я з ними по суті і не спілкувалася..

...При цій нагоді хотілося б висловити деякі міркування щодо нашого історичного процесу. Коли ще в юності Леся Українка вперше потрапила на Галичину, поміж інших перших вражень вона відзначила меркантильність, користолюбство, пристосуванство деяких галицьких діячів. Ці риси тамтешньої "інтелігенції" (чи була вона за великим рахунком істинно українською?) викликали у 19-річної поетеси різке несприйняття, навіть огиду. Про це свідчить її опубліковане листування (зокрема, з братом Михайлом Косачем). Події наступних десятиріч показали, що Леся Українка мала рацію й була дуже прозірливою. Зі зброєю в руках проголошували незалежність Західноукраїнської Народної Республіки й захищали її до кінця зовсім не ті люди, що діяли "в межах можливого", що випрошували в австрійської влади поступок для української освіти і культури, а ще більше – тепленьких місць для себе – посад професорів, адвокатів, церковні парохії. А за чверть століття прийшло нове покоління героїв. Ядро Української Повстанської Армії також склали люди, не схильні щось просити "для народу" в будь-якого окупанта.

Як фрагментарним було спілкування, таким же є і цей мій матеріал. Бо багато чого не вдалось. От, скажімо, познайомитися з пані Марією Фішер – Слиж, яка нещодавно померла в США. Ця видатна громадська діячка, старша подруга пані Люби, за роки незалежності часто відвідувала свою малу батьківщину – Коломию. Але в ті часи в мене якраз не було змоги туди приїхати.

А ще Любов Дмитрівна не раз говорила:

– Ось я вас познайомлю з вашою землячкою, Галиною Хоткевич. Вона іноді приїжджає до нас зі свого Гренобля. Або влаштую, щоб ви з нею на Харківщині зустрілися.

І це не збулося. Галина Гнатівна Хоткевич, славна донька великого батька, який своїм життям і творчістю поєднав рідну Слобожанщину з Гуцульщиною, відійшла в кращий світ рік тому. Пам'ятником їй на українській землі залишився заснований нею музей Гната Хоткевича в селищі Високий під Харковом.

У тому й полягає один з основних законів земного буття, що добрі справи треба робити вчасно. Бо якщо відкладати на "колись", на кращі, сприятливіші часи, то, як правило, буває пізно. І Любов Дмитрівна поспішала робити добро. Перед кожним нашим з дружиною приїздом до Коломиї готувала для нас зі смаком підібраний комплект літератури. Намагалася, аби ті книжки були чимось пов'язані з її рідним краєм. Наприклад, збірник народних оповідок про опришків, твори Андрія Чайковського, вірші Дмитра Павличка...

Дещо ми залишали для себе, інше віддавали в сахновщинську "Просвіту", в школи. Якось серед книжок виявилися й "Пригоди Карлсона, що живе на даху" шведської письменниці Астрід Ліндгрен. Я аж здивувався – може, випадково?

Ні, не випадково. Коли десь пізніше потрапила мені на очі біографічна довідка про перекладачку Ольгу Сенюк, то все стало ясно. Вона ж родом з Коломийщини. "Мабуть,знайомі". А уточнити вже не було в кого...

Була серед літератури й збірка поезій Ольги Бабій "Мить на долоні" з усною рекомендацією пані Люби: – А оце наша поетеса, родом з Коломиї.

Книжку видано в Івано-Франківську 1991 року. То був чи не останній рік тої епохи, коли наклад поетичної збірки в п'ять тисяч примірників вважався нормальним, а не захмарним, фантастичним. Теперішні початківці вже, може, й не повірять, що практично все те розкуповувалося людьми і, головне! – читалося. І ціни на некомерційну літературу цілком дозволяли шанувальникам поезії придбати чи не кожну книжкову новинку. Принаймні, не відштовхували, не ставили між читачем і книжкою високий бар'єр чи навіть стіну. Та й було де купити збірку поезій навіть у райцентрі. Чи повернуться такі часи в Україну? Історичний розвиток іде по спіралі чи навіть зигзагоподібно. Безперечно, молодь почне читати поезію, а середнє покоління повернеться до неї. Інакше у нас просто не може бути, бо "сонце встане і осквернену землю спалить". Комп'ютери, Інтернет створювалися для того, зокрема, щоб допомагати авторам, видавцям творити книжки. А також привертати увагу читачів до них. Аж ніяк не навпаки.

...Першими ж подарунками (які з часом набуватимуть все більшої цінності) були дві книжки з дарчими написами 88-річної пані Галини Грабець. Перша – документальний нарис письменника з Коломиї Михайла Андрусяка (пізніше – лауреата Шевченківської премії за твори про УПА) "Ув'язнена скрипка", написаний від першої особи, від імені пані Галини. І друга, теж документальна – "Командир групи УПА "Південь" полковник "Батько" (про Омеляна Грабця). А з їхнім сином, Любомиром Омеляновичем, згодом довелося спілкуватися у важливій справі – влаштуванні різдв'яної поїздки сахновщинських школярів до Коломиї. Щоправда, першу поїздку вдалося організувати вже тоді, коли на тій посаді був інший службовець. Сама ж ідея таких акцій була підказана все тією ж Любов'ю Дмитрівною Скрибайло.

Ще одна пам'ятна розмова з Грабцем була восени 2004-го, в розпал президентської виборчої кампанії. Ми з дружиною тоді на кілька днів навідалися в Коломию. Я в той час був уповноваженим від коаліції "Сила народу" (що нею керувала Ю.Тимошенко) по Сахновщинському району. Як же можна було не зайти у виборчий штаб В. Ющенка в Коломиї? Там і зустріли пана Любомира. В ті дні якраз "щось трапилося" з Ющенком, і ми, рядові активісти на місцях, ще не могли знати, що то було жахливе отруєння, спроба вбивства. Ми ж на Харківщині бачили інше: яка нечисть і рветься, й лізе до влади за спиною народного кандидата. Хто "працював" у районних та обласному штабі? Їм ішлося не про долю України, а про можливість десь щось урвати. Хоч у ході виборів, якщо Ющенко програє. Для декого саме це й було метою. А як виграє, то треба просто проштовхатися до годівниці, до бюджетного корита. Ще й донині не всі усвідомили, що причини поразки в січні 2010 р. треба шукати в подіях осені 2004 р. І це аж ніяк не "помаранчева революція". Не хочу хвалитися, але я багато чого бачив і передбачав ще тоді. Про що й говорив з коломийськими колегами.

Було б гріхом проти істини говорити, що вся Коломия тоді підтримувала Ющенка. Були й прихильників його опонента. Якось в одній з розмов з пані Любою було порушено тему про тамтешнє "русскоязичне" населення. Але про це було сказано небагатослівно й знехотя. То колишні військовослужбовці Радянської армії, які позалишалися в місті, та їхні діти. А також інші, "прислані" здалеку. Видно було, що цей предмет розмови для Любові Дмитрівни неприємний. Непрямо, але натяком було сказано, що вони з колегами намагаються не спілкуватися з таким контингентом.

Але куди подінешся від факту, що саме його голоси майже на всіх виборах і визначають долю країни?

Та справжню історію новітньої України творять не ці люди, а зовсім інші, для яких це – не місце проживання, а неодмінна умова життя, для яких слова Степана Бандери "Україна – понад усе" не були й не є порожнім гаслом, яких ми наслухалися до нудоти. А буває ж так, що все життя проскнієш невідомо нащо, а таких людей і не зустрінеш. Зі мною так не сталося.

Володимир ВАКУЛЕНКО
Сахновщина, Харківська обл.

УПИРІ

Найбільш жорстокого ката Сафата призначили в селі Ільпибоки головою сільради, а решту, при повному озброєнні, послали з тим самим завданням – убивати, убивати і ще раз убивати – на хутір Дубляни, що під Демидівкою, для підсилення такої самої "бандерівської боївки". Ще довго оплакували люди своїх рідних та близьких, а криниці й надалі приймали в свої глибинні обійми людські тіла аж до 1948 року. А Сафат Панасюк тепер уже інакше глумився з односельчан. Непокірних висилав до Сибіру, з роботяг здирав непосильні побори, аж допоки не попався в чеському селі Вовковиї під час крадіжки...

Якось уночі до нього постукали в двері. Убивця здогадався – настав час розплати. Він гадиною виповзає з хати потаємним лазом і опиняється на Східній Україні. Доходили чутки, що протрусився, проіснував головний упир десятки років і помер від людських прокльонів. Тільки нещодавно стало остаточно відомо, що сконав він у Криму. Не стало ката українського і польського народів. Залишилася за ним недобра пам'ять, море людських сліз і гори трупів, які спочивають вічним сном у трьох криницях тієї місцевості, що має назву "Долина смерті".

Семен ЧИСНОК

Закінчення. Початок на 6-й стор.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9